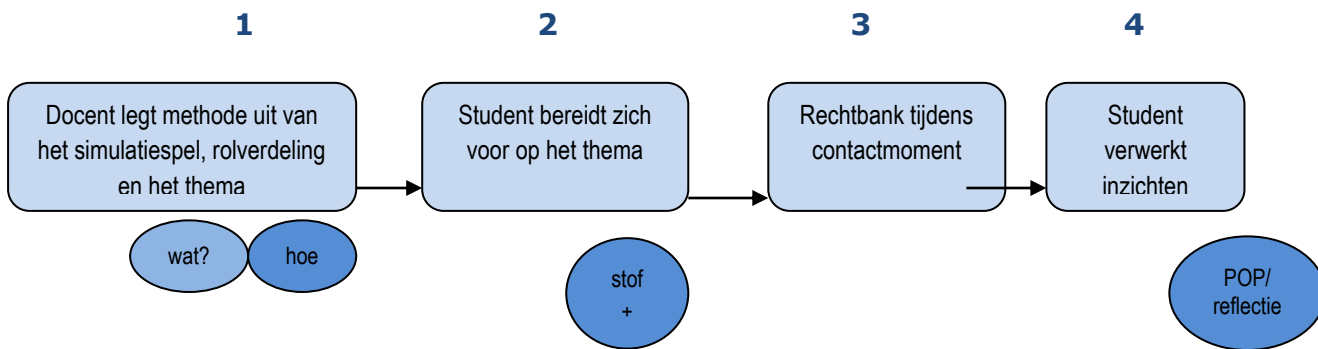

Rechtbank

1. Docent legt methode uit

Voor wie?

De methode doet vooral een beroep op concreet verwerken, samen werken (sociale vaardigheden en kritisch verwerken).

Studenten moeten bijvoorbeeld zelf;

- het onderscheid maken tussen informeren en overtuigen
- inzicht in de procedures en regels van een rechtszaak
- de essentie van een welbepaalde rol of een specifiek standpunt begrijpen
- inzicht krijgen in de verschillende rollen en de bijhorende belangen
- ruimte laten voor elkaars standpunt
- een eigen visie onderbouwen met rationele argumenten
- actief luisteren

Wanneer?

Afsluitend bij een thema dat zich leent voor maatschappelijk debat en waarbij de opdeling in de verschillende rollen ook mogelijk kan zijn (rechter, officier, advocaat, beschuldigde, deskundige of getuige)

Wat?

Voor dit simulatiespel worden de rollen in verdeeld: rechter, officier, advocaat, beschuldigde en deskundigen of getuigen.

Iemand wordt voor het gerecht gedaagd omdat hij een bepaalde regel overtrad. De 'officier' beschrijft heel duidelijk de aard van de overtreding. Waarna 'de advocaat' de verdediging op zich zal nemen. Er kunnen verschillende 'getuigen' en 'experten' gehoord worden. De 'beschuldigde' kan nog even het woord krijgen voordat de 'rechter' uiteindelijk een beslissing zal nemen¹.

Hoe?

De rolverdeling moet heel duidelijk zijn. Focus op het belang van zich in een bepaalde rol in te leven.

Aanvullende instructie

De studenten gaan informatie opzoeken over het thema waarrond een rechtszaak georganiseerd zal worden:

- feiten kritisch in vraag durven stellen
- een eigen standpunten innemen en goed verwoorden
- sterke argumenten zoeken om anderen te overtuigen

¹ **Variant:** bij grotere groepen kan besloten worden om de studenten eerst in groepjes te laten voorbereiden. Daarna lopen de verschillende rechtszaken dan naast elkaar of speelt een student van het groepje de rol en observeren de anderen.

2. Student bereidt zich voor op de Rechtbank

Opdracht

Ga gericht naar informatie op zoek over (bepaald thema).
Beeld je in hoe jij zou reageren als
deskundige/getuige/advocaat/beschuldigde/...
Denk na hoe je daarbij dan een visie/standpunt zou innemen
Welke argumenten ga je gebruiken om je eigen visie te onderbouwen?

Aanwijzingen

- Schat in hoeveel tijd je nodig hebt om de informatie op te zoeken, op zoek te gaan naar het opgegeven thema
- Lees eerst de leerstof goed door zodat je weet waarover het gaat
- Wat zijn de belangrijkste rollen in deze 'rechtszaak'? Schrijf ze op
- Ga nu de leerstof kritisch lezen. Waar heb jij vragen bij?
- Probeer zelf een mogelijk standpunt over het vooropgestelde thema op te stellen
- Waar in je eigen omgeving of in de actualiteit zie je toepassingen van dit thema?
- Hoe kan je een mogelijk toebedeeld standpunt zo goed mogelijk met rationele argumenten onderbouwen?

Enkele Tips

Probeer de 'overtreding' zo concreet mogelijk en de link met de leerstof zo duidelijk mogelijk te maken.
De tijdsduur van de activiteit zal afhankelijk zijn van de vertrouwdheid van de studenten met de werkvorm. Zorg ervoor dat niet altijd dezelfde studenten aan het woord komen.

3. Werkvorm tijdens contactmoment: de Rechtbank

De docent legt uit:

1. Verken het centraal thema waar de rechtszaak rond draait.
2. De methodiek van de Rechtbank zelf:
 - **de rechter:** doet uitspraak aan het einde van de simulatie, observeert constant, wikt en weegt de standpunten en argumenten van anderen
 - **de advocaat:** neemt de verdediging van de beschuldigde voor zich, probeert zoveel mogelijk argumenten hiervoor bij elkaar te zoeken
 - **de beschuldigde:** probeert zijn onschuld te bewijzen ahv rationale argumenten die hij met zijn advocaat samen doorneemt
 - **de deskundige:** gebruikt zijn expertise op het domein om heel neutraal de problematiek of het thema op te volgen
 - **de getuigen:** geven persoonlijke ervaringen verbonden aan het thema
 - **de officier:** probeert de schuld van de beschuldigde aan te tonen
3. Na de rolverdeling kan een deel van de lestijd besteed worden aan de voorbereiding (overleg en inleving in de eigen toebedeelde rol).

Tijdens de Rechtbank

De docent:

- neem de rol aan van coach/begeleider
- herinner de studenten eraan dat het een inlevingsspel is,
- geef steeds aan wanneer iemand te veel tijd voor zich neemt in de rechtbank

De rechter:

- herinner de studenten aan het belang van 'de eed' in de rechtbank
- blijf goed zichtbaar en aanspreekbaar voor verduidelijking
- grijp in als er tumult ontstaat, de gemoederen te opgehitst geraken

De personages in de rechtbank:

- nemen overtuigend hun rol op
- denken na over zinvolle argumenten voor hun standpunt
- durven hun eigen argumenten ook uiten
- integreren de standpunten van zichzelf en van anderen tot een totale visie over het aangegeven thema

4. Student verwerkt inzichten

Mogelijke verwerkingsopdrachten zijn:

- maak een overzicht van de belangrijkste verschillende en overeenkomstige standpunten van de personages in de rechtbank
- maak een schema van de argumenten voor en tegen de beschuldigde
- maak een schriftelijke persoonlijke reflectie:

"-Verschilde jouw mening fel van die van de gespeelde rol? -Kon je gemakkelijk argumenten vinden voor jouw rol? -Waarom kon iemand anders jou van zijn argumenten overtuigen? - Heb je zelf iemand kunnen overtuigen met jouw argumenten? -Hoe voelde het om echt zo'n thema te beleven? -Vind je dit een waardevolle werkvorm? -Wat heb je hieruit geleerd?"

Voorbeeld

Voorbeeld uit Opleidingsonderdeel Sociologie/Filosofie in 1^e jaar
SAW/Lerarenopleiding/Communicatie

uit 'Maks! van 3november 2000.'²

POLITIE HOUDT VAN CULTUUR

Op de elfde verdieping van de Antwerpse politietoren staat graffiti. Geen vandenstreek, maar een graffitikunstwerk van tachtig vierkante meter groot. Op verzoek van de politie zelf. Duck is de schuilnaam van de jonge spuiters die de muren bewerkte met zijn 3D-creaties. Hij was de enige undergroundkunstenaar die de opdracht aandurfde. Met dit initiatief wil de politie aantonen dat ze cultuurminded is. In 'De Morgen' van 4 oktober 2000 schetst Marc Schoetens een beeld van het kunstwerk: 'In de tekening op de twintig meter brede muur heeft Duck zijn carrière uitgebeeld. Een baby, geboren met de spuitbus in de wieg. Dan de trein, die het uitverkoren werkterrein is van elke graffiteur. En ten slotte een schilderscanvas, de hoop op erkenning als kunstenaar.'

In het artikel 'Politie houdt van spuitbus' vinden de jongeren een aantal argumenten voor en tegen graffiti. Een goede voorbereiding dus voor het onderdeel 'Voor of tegen?'.

Voor

schilderij

saai plein vrolijk

kleurt de stad

Tegen

vandalisme

boze eigenaars

boetes

Simulatie: *Duck wordt later betrapt bij het spuiten van graffiti op een pleintje net buiten de stad. Zijn arrestatie zal uitmonden in een rechtszaak. Rolverdeling op basis van deze voorbeeldcase.*

Graffiti spuiten is een concreet voorbeeld van deviant gedrag (afwijkend gedrag in de samenleving).

Deviantie wordt door verschillende sociologische theorieën verklaard. Gebruik de theoretische modellen bij het zoeken naar argumenten voor deze voorbeeldcase.

Links

http://books.google.be/books?id=5v9peu5jRfgC&pg=PA187&lpg=PA187&dq=didactische+werkvormen+%2B+rechtbank&source=bl&ots=AOSVPNCKhB&sig=AyBATyNcl9ONENd60M089rrGMEE&hl=nl&ei=N_pTTb6JGsWYhQfx4-mRCQ&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=9&ved=0CE4Q6AEwCA#v=onepage&q&f=false

<http://www.sociologie.be/index.php>

<http://www.bvdatbank.be/bvbank/steekkaart.php?stid=41#raamwerk>

² http://www.dekrachtvanjestem.be/kvjss/leerkrachten/dbsopdf/lkr_graffiti.pdf